Bernard Aa



Bernardus (Bernard) Aa is geboren 11 november 1915 in Olst.

Hij werd geboren als telg uit een molenaarsgeslacht en groeide op in Raalte, waar zijn vader aan de Varkensmarkt een maalderij was begonnen. Naast het malen van graan, werden in de zaak allerlei producten verkocht, van eieren en koloniale waren tot verf en chemicaliën.

Tijdens de meidagen van 1940 diende hij bij de Huzaren.

Eind mei 1940 kwam Bernhard met kapelaan Linthorst aan de praat op het voetbalveld van Rohda in Raalte. Kapelaan Linthorst had kort daarvoor Raalte als nieuwe standplaats toegewezen gekregen. Ze besloten samen, voor de Raalter jeugd, een verkennersgroep op te gaan zetten. Jan Tielbeek sloot zich daarbij aan. Volgens de website van de groep werd formeel op 1 juni 1940 gestart. De toekomstige leiders volgden een cursus en de kapelaan, die aalmoezenier werd, koos de naam Miguel Pro. In het najaar van 1940 werden de omstandigheden niet alleen voor de ouderen, maar ook voor de jongeren snel slechter, dus ze wilden vaart maken. Op 20 oktober 1940 werd Bernard formeel groepsleider en hopman. In eerste instantie werd alleen een verkennerstroep actief. Na een voorspoedige start werd de groep, net als de rest van de Scoutinggroepen in Nederland, op 2 april 1941 verboden door de Duitse bezetters. Het clubhuis werd verzegeld en het materiaal en de nieuwe uniformen konden niet meer bereikt worden. Met hulp van Gemeenteveldwachter Tobias Luiken konden zogenaamd 'onbekende' inbrekers een bezoek brengen aan het hoofdkwartier van de verboden organisatie 'Miquel Pro'. Het 'pro forma' proces-verbaal van de gepleegde in- braak, opgemaakt door de veldwachter, heeft nooit geleid tot meer duidelijkheid over deze brutale verzetsdaad.’

De verkenners onderhielden wel contacten tijdens de oorlog, maar van verkennersactiviteiten was geen sprake meer. De uniformen waren goed verstopt op een geheime bergplaats.

Raalte kende tijdens de oorlog een Raad van Verzet (tegen de Duitsers) met o.a. Bernard Aa, Willem Albers, Meester Peet, Piet Draaier (opperwachtmeester), Ben Doppen (bekend als “ome Herman”) en kapelaan Linthorst. Hun taken bestonden uit het verzorgen van onderduikers, verzamelen van wapens en het verspreiden van distributiebonnen en ook het verlenen van hulp aan piloten. Hij werkte ook mee aan het illegale blaadje *De vrije bazuin*. Bernard begon in 1943 een firma voor zichzelf onder de naam Bea (=Bernard Aa). Aanvankelijk maakte hij onder meer instant pudding (de Bea 5 minuten pudding) en andere molenaarsproducten.

In november 1944 is het bevolkingsregister weggenomen uit het gemeentehuis en ondergebracht bij de familie Kogelman in Linderte. De Duitsers ontdekten de verdwijning van

de registers en namen represailles. Elf vooraanstaande inwoners van Raalte, waaronder kapelaan Linthorst, werden gegijzeld. De Duitsers eisten teruggave. Gebeurde dat niet, dan zouden de gegijzelden één voor één doodgeschoten worden. Dat risico wilde het verzet niet nemen, waarop besloten werd de boekwerken terug te halen uit Linderte.



Na de bevrijding werden de verkennersactiviteiten snel weer opgepakt. De Miquel Pro-groep was nadrukkelijk aanwezig *'ten teken van goed overleven'* tijdens de grote Raalter bevrijdingsoptocht. Door de grote toeloop van belangstellenden ontstond in 1946 een welpenhorde, de Franciscushorde. Ook waren er al een aantal voortrekkers. Samen vierden ze in april 1946 hun eerste Sint Joris. In 1947 werd ook een gidsengroep gestart met de naam Trekvogels. Toen er ook kabouters kwamen is de naam veranderd in Jeanne d'Arcgroep.

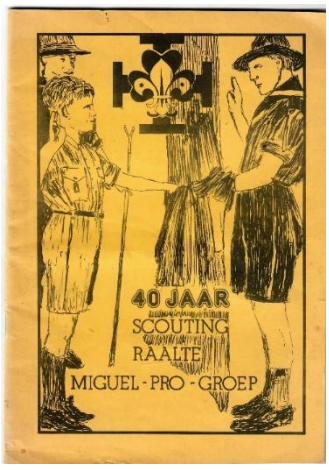
Bernard trouwde met G.M. (Ida) Siemerink (1920-2017). Ze kregen een dochter Maria (1945-2008) en een zoon Johannes (1948). De zaken liepen niet goed, totdat hij zich omstreeks 1950 onder de naam Beaphar ging toeleggen op het vervaardigen van diergeneesmiddelen en speciaal op homeopatische middelen voor honden en katten. Beaphar Nederland BV werd na een fusie een van de belangrijkste fabrikanten binnen de markt voor huisdierenverzorging.



Hij ontving het Verzetsherdenkingskruis en werd in 1985 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Bernard is overleden op 12 augustus 2000 in Raalte. Hij werd met zijn vrouw en dochter begraven op de RK Begraafplaats Heilige Kruisverheffing in Raalte.

Meer informatie



Aa, Bernard - TracesOfWar.com
Online Familieberichten; Overleden: Bernard Aa (12-08-2000)
Raalte - RK Begraafplaats Heilige Kruisverheffing - - graf
Bernard Aa (1915-2000) - Find a Grave-gedenkplek
Onze familiegeschiedenis - Beaphar
40 jaar scouting Raalte, Miguel Pro groep, aug 1980, J. Beldhuis.
Bernard Aa - Wie Is Wie In Overijssel
Bernard Aa (locatie onbekend, 11 november 1915 - locatie onbekend, datum onbekend) - Oorlogsbronnen.nl
Aa / Aziria - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument
Register verzetsherdenkingskruis aa-bouwman-pg-65-83.pdf
Bernardus Aa (1915 - 2000) - Genealogy
Dutch Helper Names, AA to AVEZAATH | WWII Netherlands Escape Lines
Ondergrondse Pers 1940-1945 · A t/m H
Kanselarij der Nederlandse Orden - Nationaal Archief
Overijsselsch dagblad » 08 apr 1948 - Art. 73 | Delpher
Algemeen Dagblad » 18 aug 2000 - Art. 39 | Delpher



40 jaar verkenners

Ik weet hoe het begon, ik was pas terug uit de 4-daagse oorlog van 1940, toen ik op het Rohda-terrein kennis maakte met kapelaan Linthorst, die me vroeg of ik er iets voor voelde om in Raalte een verkennersgroep op te richten.
Wij hadden in Raalte wel een jeugdbeweging, maar een padvindersgroep was wel heel iets anders, dat sprak meer tot de verbeelding van de jongens.
Officieel ben ik op 20 oktober 1940 verkenners- en groepsleider geworden. Het was een bijzonder leuke tijd, alles was nieuw voor ons.
De toekomst zag er niet zo goed uit, al gauw werden de padvinderij en verkennerij verboden.
Het was afgelopen met de verkennerij. We onderhielden nog wel kontakt met elkaar, maar van aktiviteiten naar buiten was geen sprake.
Na de bevrijding zijn we weer in vol ornaat te voorschijn gekomen. We hadden een mooie wagen gemaakt voor de bevrijdingsoptocht.
Het volle leven ging weer zijn gang, met volle moed toog iedereen weer aan de arbeid, want er moest veel opgebouwd worden. Er was in de oorlog veel vernield en verwaarloosd.
Onze groep werd volwassen, verkenners werden geïnstalleerd, het groeide en bloeide, alleen was het woekeren met de ruimte.
Er moest een welpenhol bijkomen, boven de oude bewaarschool werd een plaatsje gevonden. Steeds werden plannen gemaakt voor nieuwe ruimten, totdat wij van het kerkbestuur de beschikking kregen over een stuk grond, achter de Deventerweg, waar nu een kleuterschool staat. (Wheemenest aan de Beukensingel).
Daar werd een nieuw houten hoofdkwartier gebouwd, een ideaal gebouw voor de verkenners, met een echt open vuur erin; wij waren de koning te rijk.
Sinds die tijd is er veel gebeurd, de gemeente moest het terrein hebben voor uitbreiding. Hoe het verder gegaan is, leest U in deze jubileum-uitgave. Wel wil ik verklaren dat wij met weemoed afscheid hebben moeten nemen van ons eerste hoofdkwartier.

Bernard Aa

40

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.